

בעמודים אלה מפרסם העולם הזה מחדש קטעים מתוך הדיווח שכתב רפי נלסון על ההרפתקה הגדולה שלו – ניסיונו לעבור כישראלי ראשון בתעלת סואץ

הר געים הנוראים ביותר

של חיילי

ליד קנטרה. בתעלה שרר שקט מוחלט. לא יכולתי להבחין אף לא באוניה, או ספינה אחת מתחתיו. בקנטרה חבשו לי את העיניים שוב. ירדנו מהרכבת ונסחבתי אחרי מלווי כרבע שעה ברגל. הרגשתי שאנחנו חוצים את מסילת הברזל בכמה מקומות. אחרי הליכה קצרה נשארתי לבר עם אחד ממלווי. השניים האחרים הלכו לסדר משהו אישם, אחרי וויכוח ארוך, שבו הכחנתי במילים "עזה" ו"ישראל". הרגשתי שהמון מתקהל מסביבי. מרגע לרגע נהיה צפוף יותר. לאט לאט התחילה הסביבה להתחמם: "יהודי יהודי" נשמעו הקריאות מכל צד, כשהן מלוות במבול שוטף של קללות. לא

יותר ויותר: הסקתי מהם שהשיחה הטלפונית במחנה נסבה באמת על שיחרורי. לא היה לי ספק שאם מובילים אותי לעזה, הפירוש היחיד הוא שיחרור. השעה היתה שש וחצי. מלווי ביקשו אותי להצטרף אליהם. נכנסנו לתוך תא אחת הרכבות שחנתה ליד הרציף. ישבנו בתא מיוחד לחיילים ולי. דובר האנגלית נשאר בחוץ, ליד החלון, ושוחח עם מלווי. ניצלתי את ההזדמנות האחרונה וביקשתי ממנו שיאמר לחיילים המלווים להסיר את המיטפחת מעיני ברגע הראשון שבו יוכלו לעשות זאת. הוא הבטיח לעשות זאת מייד לכשנעזוב את קאהיר.

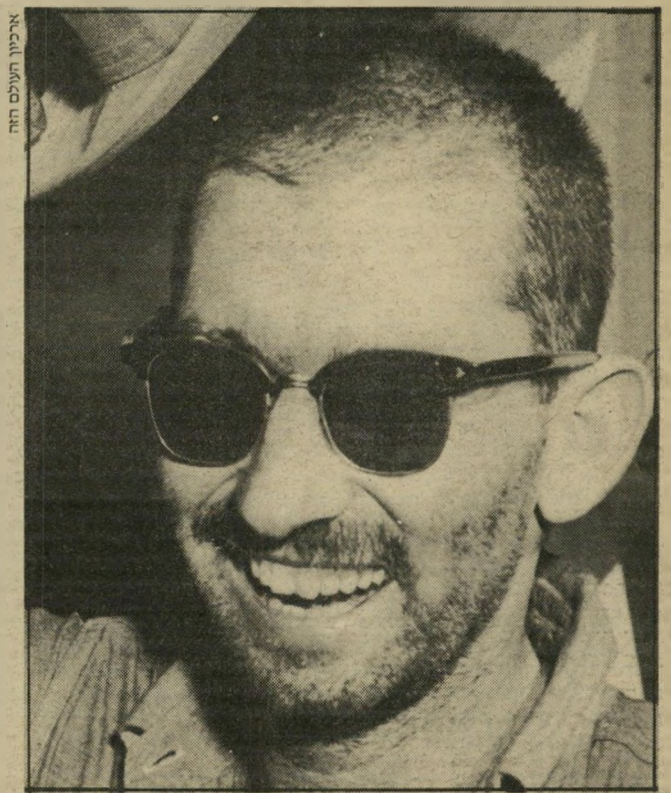
עכשיו הסבירו לי את מסלולי-

כעבור דקות מיספר ניגש אלי סמל בלתימוכר לי. הוא שאל אותי בערבית אם יש לי מיטפחת. עניתי בשלילה. הוא הוציא מכיסו מיטפחת, הסיר את מישקפי וקשר את עיני. התחלנו ללכת. לפי הכיוון הבנתי שאנו צועדים אל מחוץ למחנה. עברנו את השער הגדול, שכבר יצאתי אותו פעם בלוויית אחמד טאח, העלו אותי על מכונית שזיהיתי, לפי קולה, כסנדר, והושיבו משני צידי שני שומרים.

המכונית יצאה לדרך. למרות שעניתי היו קשורות, הבחנתי עדיין בכיוון. שיערתי, בצדק, שאנחנו נוסעים לכיוון תחנת הרכבת. ואומנם, אחרי כמה דקות הגענו לתחנה. שמעתי בבירור את תנועת הרכבות וצפירות הקטרים. לא הבנתי מדוע קשרו את עיני. לפני עשרה ימים נסעתי באותה דרך וביקרתי באותם מקומות, בעיניים פקוחות.

בעין פקוחה על גדודי התעלה

בתחנה ניגש אלי אדם שריבר אנגלית. הוא שאל אותי אם ברצון ני לשתות משהו. עניתי בחיוב. הביאו

רפי נלסון
בלי זקן, בלי שיער

עם שובו של רפי ("נלסון") אילון מן השבי המצרי, מפרסם "העולם הזה" (18.8.57) גליון מיוחד, שהיה כולו מוקדש לסיפור הוויתור בבלא. הסיפור השתרע על 15 עמודים מלאים. על היום האחרון שלו, לפני שנמסר בידי האויים במחסום ארז, מסר נלסון באותו גליון את התיאור הבא. יש לזכור כי הדברים התרחשו חודשים מעטים אחרי שישיראל החזירה את הרצועה למצרים, כתוצאה מן הלחץ האמריקאי סובייטי. התנהגות התושבים, כפי שהיא מתוארת עליידי נלסון, מבטאת את הרגשות שהצטברו אצלם במשך כמה חודשים של כיבוש. יתכן שיש בכך רמז לריגשויותיה של אותה האוכלוסייה ביום, אחרי 20 שנים שלמות של כיבוש.

אורח זה אורח. צריך להשאיר מזכרות למארחים.

הסמל הלך קדימה, אני אחריו. הסמל כילתי לאחור ואיחלתי לעצמי שלא אצטרך לחזור בדרך זו לעולם. הסמל הוביל אותי אל מחוץ לבית הסוהר. מסביב היה שקט מוחלט. אפילו עבראללה, שהתעורר ראשון בכל בוקר והחריד את הבית בשאגותיו, לא הספיק לצאת לחצר. רק טוסקה וזאקי הסתובבו בחצר, כשלשונותיהם מזילות ריר. הם הרגישו כנראה שאני עוזב, והתייחסו אלי יפה. הפעם אפילו לא התנפלו עלי.

יצאנו את השער. עברנו את שטח המחנה. לפני הרריהמפקדה אמר לי הסמל: "עמוד! חכה לי כאן". עמדותי וחיכיתי. מחדרו של הסרן הסודאני ביצבץ אור. שמעתי מבפנים את קולו המוכר. הוא דיבר בטלפון בקוליות. פעמים אחדות הוכיר את "ישראל" ואת "עזה". התחלתי להבין שהיום הגדול הגיע. מתוך השיחה שנשמעה בבירור, בגלל השעה המוקדמת, הבנתי שמתכוונים לשחרר אותי. חשבתי שעוד כמה רגעים איקרא להתייבב בפני הסרן הסודאני, שיסביר לי את צורת השיח' רור לפרטיה. טעיתי.

ל הזמן חשבתי איך יודיעו לי על השחרור ועל התורתי לישראל.

כשעשו זאת, בא הכל במפתיע. זה קרה ב-13 לחודש, ביום השלישי: העירו אותי שוב בארבע בבוקר, שלא כרגיל לאחרונה. שמעתי שהסוהר מסובב את הידית של הדלת. קפצתי מהמיטה, כדי לקחת כרגיל את רליי העור שכפינת החדר, ולהריק אותו בבית השימוש.

לחדר נכנס הסמל. הוא פנה אלי בגסות ואמר: "אללה, מלבוש! הייתי לבוש במיכנסיהתעמלות, בלי חולצה. לבשתי את החולצה, ושוב לקחתי את הסיר מהפינה."

הסמל לא היה שבערצון. הוא סימן לי ביד להניח את הסיר וניסה להסביר לי יותר טוב: "אללה, מלבוש וחלאס". הרגשתי שהלב מתחיל לקפוץ אצלי מתחת לחולצה. התרגשתי מאוד. לא ידעתי מה עומד לקרות. חשבתי על הכל, רק לא על האפשרות של שיחרור. פקודה זו פקודה: בשניות ספורות אירגנתי את הכל, אספתי את החפצים לתוך התיק והתכוננתי לדרך. כל מה שלקחתי איתי מהביוטסה היה עכשיו בידי, פרט לשעון ולמצית המשובת, שנגנבו ממני בדרך מאיסמאעיליה לקאהיר. סוף כל סוף, חשבתי לעצמי,

חיובק ראשון לאמא
בלי רחצה במשך 24 יום

הנסיעה: קאהיר, איסמאעיליה, קנטרה, אל-ערש, רפיה, עזה. הקטר צפר. הרכבת יצאה לדרך, כשאני מחכה בקוצר רוח לרגע שבו יורידו מעיני את המיטפחת. מלווי עשו זאת אחרי איסמאעיליה. שוב ניתנה לי האפשרות להיות הישראלי הראשון הראה, מאז 1948, את המרינה המצרית שממערב לסואץ. עברנו את תעלת סואץ בגשרהענק

הצלחתי להבין מגיין ידע כל ההמון הזה שאני יהודי ומישראל. אך איש לא התנפל עלי. כשחזרו השניים האחרים, המשכנו ללכת. עברנו דרך שער ושם עמרנו. מישהו ניגש אלי ושאל לשמי. כשעניתי לו, שמעתי שהוא מבקש מהמלווים שלי דרכון. הבנתי מייד שאנחנו נמצאים בתחנת ביקורת הגבולות שבין מצרים לרצועת עזה.